

**Govor zamjenika predsjedateljice Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH Šefika Džaferovića na 11.
Parlamentarnom okruglom stolu Konvencije Ujedinjenih naroda
o borbi protiv dezertifikacije, erozija i klimatskih promjena
(UNCCD)**

Ankara, 20. listopada 2015.

Poštovani g. predsjedavajući, dame i gospodo,

Koristim priliku da se zahvalim na pozivu za sudjelovanje na ovom Okruglom stolu i izrazim zadovoljstvo što smo aktivni sudionici razgovora o veoma značajnim pitanjima za budućnost svih nas.

Delegaciju Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ovdje predstavljamo mi iz oba doma PS BiH, i želimo i na ovaj način i ovim putem iskazati naš interes i obavezu da aktivnije sudjelujemo u svim procesima koji bi globalno doveli do smanjenja dezertifikacije, a time umanjili posljedice klimatskih promjena sve vidljivijim i sve prisutnijim oko nas.

Posljednjih godina sve više raste svijest o potrebi očuvanja i zaštiti prirode, kao bitnog dijela životne sredine, pretvarajući je u cjelovit i dugoročan koncept razvoja.

S ciljem prosperitetne, sigurne i održive budućnosti za ljude i planetu, neophodna je saradnja zemalja radi iskorjenjivanja svih oblika siromaštva, evidentnog porasta i direktnih posljedica tih promjena.

Bosna i Hercegovina, sa aspekta biološke i geološke raznovrsnosti Jugoistočne Evrope, predstavlja unikatno područje. Održan je visok stepen očuvanosti prirode, staništa i ekosistema, zahvaljujući uticajima različitih faktora.

Naše su težnje usmjerene na očuvanje i unapređenje stanja u oblasti zaštite prirode. Smatramo da prirodna bogatstva i resursi treba da budu stavljeni u funkciju razvoja dogradnjom postojećih sistema zaštite životne sredine. S tim u vezi, preduzimamo aktivnosti kako bi u narednom periodu nastavili sa primjenom zakonskih procedura za dodjelu prava na korištenje prirodnih resursa u cilju privlačenja stranih investitora i ekonomskog oporavka Bosne i Hercegovine.

Statistički gledano, mnogo toga je do sada urađeno. Međutim, to su tek prvi koraci u ovoj kompleksnoj oblasti. Željeni razvoj proizvodnje vodi nas ka većem stepenu ugrožavanja prirode, a samim tim i ka prilagođavanju strogim standardima Evropske unije kojoj želimo pristupiti. Moramo voditi računa o

ekonomskoj situaciji i imat ćemo teškoću da direktno i u potpunosti primijenimo sve evropske direktive.

Opredijeljeni smo, također, za dalje preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se proces održivog razvoja unaprijedio i okrenuo u pravcu zelene i plave (koja se odnosi na morske aktivnosti) ekonomije, a što je tendencija i na globalnom planu.

S obzirom na to da je BiH ratifikovala Kjoto protokol, data joj je mogućnost za realizaciju bilateralnih projekata sa industrijski razvijenim zemljama, putem tzv. Mehanizma čistog razvoja (Clean Development Mechanism – CDM). Na osnovu Protokola, Bosna i Hercegovina je formirala Izvršni odbor Ovlaštenog tijela BiH (DNA) (Designated National Authority – DNA BiH), za sprovođenje projekata čistog razvoja Kjoto protokola Okvirne konvencije i već realizovala određeni broj zahtjeva za sprovođenje projekata mehanizma čistog razvoja.

Svjesni smo, također, da je potrebno ubrzati aktivnosti na pripremi i uvođenju adekvatnog sistema monitoringa prirode, te utvrđivanju indikatora za praćenje stanja prirode i životne sredine uspostavljanjem mreže zaštićenih područja.

U najkraćem, prioritetno treba intenzivno usaglašavati politike, kreirati odgovarajuće propise i uvesti mjere za primjenu propisa. Time će se dati doprinos podsticaju istraživanja, razvoja i inovacija, podizanju svijesti i smanjivanju zagađenja.

Dame i gospodo,

Zakonodavci imaju izuzetno važnu ulogu u svim procesima koji se odnose na sve navedene promjene i posljedice tih promjena na stanovništvo, okolinu, život uopšte.

Nigdje u svijetu postojeća zakonska regulativa u domenu zaštite prirode i komplementarnih oblasti još uvijek ne pruža jasan institucionalni okvir koji bi ispravno tretirao ovu oblast. Zbog toga je neophodno donijeti nove, odnosno izmijeniti i dopuniti ključne propise, realizacijom ranije utvrđenih egalizacijom sljedećih mjera:

- izmjene i dopune postojećih propisa iz ove oblasti;
- donošenje potrebnih podzakonskih akata u okviru postojećih zakona;
- pokretanje inicijativa i sprovođenje postupka ratifikacije relevantnih multilateralnih međunarodnih ugovora i konvencija, te njihovo potpisivanje od strane država koje to još nisu učinile;

- razvoj efikasnih, mjerljivih i ekonomski održivih indikatora i mehanizama za praćenje primjene zakona.

Dosadašnja praksa je pokazala slabosti u sistemu upravljanja i zaštite prirodom. Postojeći problemi u vezi sa institucionalnim okvirom ogledaju se prvenstveno u nedostatku transparentnosti, saradnje i razmjene informacija između institucija koje učestvuju u upravljanju prirodnim resursima.

Efikasna zaštita prirode a naročito prirodnog nasljeđa zahtijeva stalni priliv sredstava iz unaprijed utvrđenih izvora, sa posebnim osvrtom na budžetske institucije. Zato je potrebno uspostaviti transparentniji sistem toka budžetskih sredstava i njihovo usmjeravanje u primarno naznačene potrebe.

Značajan rad i aktivnosti koje Ujedinjene nacije - UNCCD poduzimaju, čemu i mi na određeni način doprinosimo učešćem na parlamentarnim razgovorima o borbi protiv dezertifikacije, smatramo jednim od najvećih podsticaja za pronalaženje modusa ublažavanja posljedica termičkih promjena atmosfere, što dovodi do ozbiljnih konverzija staništa i ugrožavanja biodiverziteta.

Klimatske promjene nisu pojava koju zemlje pojedinačno mogu riješiti, ali su skup odnosa koje zemlje pojedinačno imaju prema zaštiti životne sredine. Zato smatramo da bi prilikom izrade strategija i programa s ciljem unapređenja institucionalno-pravnih reformi u ovoj oblasti trebalo poštovati sljedeće principe:

- princip konsolidacije
- princip regionalnosti
- princip međunarodne saradnje
- princip učešća lokalnih zajednica

Dame i gospodo,

Još jedanput vam želim zahvaliti na mogućnosti da govorim o značajnu borbe protiv dezertifikacije. Takođe vam čestitam na izvanrednoj organizaciji ovog skupa, za koji sam duboko ubijeđen da će polučiti rezultate u izuzetno važnoj oblasti za stanovike naše planete.

Hvala lijepa. (kraj)